Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/329916

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Gelders Akkoord

Collegedatum: 9 december 2025

Kernboodschap
De gemeenteraad informeren over:
1. Het Gelders Akkoord (bijlage 1)
2. De intentieverklaring Gelders Akkoord (bijlage 2)

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Toelichting

De Gelderse gemeenten en de Provincie Gelderland werken al jaren samen met de politie, Belastingdienst, Openbaar Ministerie en Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Oost-Nederland aan de aanpak van ondermijning en het vergroten van onze weerbaarheid tegen ondermijning.

Aanleiding opstellen van het Gelders Akkoord
In 2024 hebben de Commissaris van de Koning van de Provincie Gelderland en de burgemeesters van de districten Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en Noord- en Oost-Gelderland binnen de Districtelijke Veiligheidsoverleggen (DVO's) de wens uitgesproken om gezamenlijk een basisniveau te formuleren. Een basisniveau om als organisaties weerbaar tegen ondermijning te zijn. De opgaven hiertoe zijn uitgewerkt in het Gelders Akkoord.

Inhoud Gelders Akkoord en ondersteuningsaanbod
Het Gelders Akkoord vormt een gezamenlijk basisniveau om weerbaar te zijn tegen ondermijning. Voor een weerbare overheid is een brede en duurzame beweging nodig, waaraan de gehele gemeentelijke en provinciale organisatie werkt. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met partners zoals de Belastingdienst, de politie, het Openbaar Ministerie en het RIEC Oost-Nederland.

Naast het Gelders Akkoord is een ondersteuningsaanbod ontwikkeld om gemeenten te helpen bij de implementatie daarvan. De bestaande ondersteuning vanuit de districtelijke programma's, het RIEC en de provincie Gelderland wordt hiervoor aangevuld en per district nader uitgewerkt.

Lokale context
Weerbaarheid van onze organisatie tegen ondermijning is, volgens ons Integraal Veiligheidsplan 2023-2026, één van de pijlers in de aanpak van ondermijning. Binnen deze pijler onderscheiden we vijf subthema's, te weten:

- Bewustwording & Organisatie;
- Informatiepositie;
- Beleid, toezicht en handhaving;
- Integere en veilige werkomgeving;
- Communicatie.

Een groot deel van de opgaven, beschreven in het Gelders Akkoord, zijn herkenbaar en hebben wij in de afgelopen jaren, mede op basis van het ondersteuningsaanbod van Weerbaar Gelderland-Zuid, het RIEC Oost-Nederland en de Provincie Gelderland al gerealiseerd. Ze zijn onderdeel van onze (reguliere)bedrijfsvoering en/of ons (veiligheids)beleid.

Betekenis Gelders Akkoord voor de gemeenteraad
U bent als raadslid een cruciaal onderdeel van het lokaal bestuur en heeft daarbij een belangrijke rol. Het Gelders Akkoord maakt duidelijk dat weerbaar zijn tegen ondermijning een gedeelde verantwoordelijkheid is. Volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren moeten hierin samen optrekken. Het Gelders Akkoord is bedoeld om zowel volksvertegenwoordigers, bestuurders als ambtenaren te beschermen en te ondersteunen in hun taak. U ondersteunt maatregelen die bijdragen aan een veilige en integere werkomgeving.

Uw veiligheid en de bescherming van uw integriteit zijn essentieel voor de werking van de democratie. Het Gelders Akkoord biedt daarom ook duidelijke richtlijnen en instrumenten om u als raadslid te beschermen tegen bedreigingen, manipulatie, en ondermijnende invloeden van buitenaf. Door als raad het gesprek hierover aan te gaan, kunnen we met elkaar zorgen dat wij weerbaar zijn tegen ondermijning.

Planning en uitvoering

- Het Gelders Akkoord is op 9 december 2025 door het college vastgesteld.
- Gezien de impact op zowel de gemeentelijke organisatie, met inbegrip van de raadsgriffie, informeert het college de raad over het Gelders Akkoord in hun rol als volksvertegenwoordigers.

Gevolgen

Met het Gelders Akkoord willen gemeenten en provincie een goede basis leggen voor de aanpak van ondermijning. Gezamenlijke basisnormen zijn essentieel voor het functioneren van de overheid als collectief. We kunnen elkaar daarbij ondersteunen en elkaar aanspreken op wat in het akkoord staat, zodat we als geheel succesvol kunnen zijn.

Communicatie

Voor de uitvoering van het Gelders Akkoord wordt op regionaal niveau een communicatiestrategie opgesteld.

Vervolgstappen

Na het collegebesluit ondertekent de burgemeester de intentieverklaring en starten we met de implementatie. Veel opgaven in het GA zijn in gemeente Druten onderdeel van onze bedrijfsvoering en/of ons (veiligheids)beleid en vragen vooral om bestendiging. Op sommige punten zijn extra inspanningen nodig. Onder verantwoordelijkheid van de driehoek burgemeester, gemeentesecretaris en griffier werken we dit verder uit. Ondersteuning daarbij krijgen we nu ook al van het districtelijke programma Weerbaar Gelderland-Zuid, het RIEC en de Provincie Gelderland. Deze ondersteuning wordt nog specifiek voor het GA verder aangevuld en nader uitgewerkt.

Gemeente Druten heeft de basis op orde op het gebied van ondermijning binnen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Na vaststelling van het Gelders Akkoord onderzoeken we hoe we deze basis verder kunnen uitbreiden binnen onze andere domeinen. Bijvoorbeeld ondermijning binnen de zorg of de sociale sector. Ook onderzoeken we hoe we de verschillende plannen beter op elkaar kunnen afstemmen en hoe we de controles sterker kunnen maken, zoals bij toezicht op ondermijnende activiteiten.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen
Bijlage 1 – Een Gelders Akkoord met Toelichting op de uitgangspunten
Bijlage 2 – Intentieverklaring Gelders Akkoord